

yabancı kaldıkları yaşadıkları ortamın kültürünün etkisinde kaldıkları gözlemlenmiştir.

IRAK TUZHURMATU TÜRKMENLERİNDE TOY (DÜĞÜN) İLE İLGİLİ ÖRF VE ADETLER

Zeynel POLAT

Ishik Üniversitesi / Irak

Anahtar Kelimeler: Horyat, İrılar, Kültürel Göçüşme, Toy, Tuzhurmatu Kültürü.

ÖZET

Oğuzlardan devraldıkları örf, adet ve geleneklerini yaşatma gayreti içinde olan Irak Türkleri, teknolojinin gelişmesi ile son çeyrek asırdır ister istemez şehir ve kasabalarda kendi kültürlerini yaşatmada gözle görülür şekilde yavaşlamışlardır. Araştırmalarımızda birçok hadisenin artık şehir ve kasabalarda değil de köylerde yaşatılmaya gayret edildiğini tesbit ettik. Başta Kerkük şehri olmak üzere, Tuzhurmatu, Tellafer, Altunköprü gibi şehirlerde de az da olsa kültürel gevşeme kendini göstermektedir. Buna rağmen kültürlerine saygıda kusur etmemiş, yaşatma azimlerini sürdürme çabası içine girmişlerdir. Kültürü hayata tatbik etmede, birlikte yaşama mecburiyetinde olan milletlerde kültür transferi de olmaktadır. Bunun en açık örneği Erbil şehridir. Erbil’de nüfusun çoğunluğunu Kürtler teşkil ettiğinden dil, kültür alışverişi çok yaşanmaktadır. Etkilenmenin daha az olduğu bazı şehir, kasaba ve köyler de zamandan nasibini almıştır. Bu bağlamda bildirimizin kültürel sıcaklığını koruma azmi içinde olan Tuzhurmatu kasabasının folklorik açıdan ele aldığımız bu kısmını günümüzden yaklaşık 35 – 40 yıl gerisinde halkın yaşadığı, uyguladığı şekliyle yansıtmaya gayreti içine girdik. Kız isteme, ev kurma, evlenme, sünnet, çocuk isteme, hamilelik, çocuğa ad koyma, ölüm vs. hayatın içinde ve hayata yön veren bunlar gibi dönüm noktalarını bu şehir baz alınarak Irak Türkmenleri halk şiirleri örnekleriyle vermeye çalıştık.